

1947

Петро Андрусів

РІК VII. Ч. 11. ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА., ЛИСТОПАД, 1950. ЦІНА 20 ЦЕНТІВ PHILADELPHIA, PA., NOV. 1950. VOL. VII. No. 11

Вітайте Делегатки на Дезяту Конвенцію Союзу Українок Америки!

ПРИВІТ СОЮЗОВІ УКРАІНОК АМЕРИКИ

Клівленд, Огайо,
16. жовтня, 1950

З нагоди 25-літнього ювілею Союзу Українок Америки, 30 відділ США у Клівленді, Огайо, пересилає від усіх своїх членок щирий привіт його Головні Управі і всім членкам.

Нашій Голові п. Олені Лотоцькій дай Боже доброго здоров'я й витривалості, щоб дочекала золотого ювілею США. Благослови Господи усіх щирих її співпрацівниць.

Допоможи Вам, Боже, перевести 9-ту Конвенцію США в найкращій порядку.

Ми союзники горді що можемо сказати що маємо нашу славу незалежну організацію Союз Українок Америки.

С. Л.

ПОБАЖАННЯ ДЛЯ США

З нагоди 25-літнього срібного ювілею Союзу Українок Америки пересилаю нашій Організації і її Головні Управі найщиріші побажання дальшого гарного розвитку й успіху в патріотичній праці.

Єва Хомів.

Бронкс, Н. Й., 18. X. 1950.

ПОЧАЛАСЬ ЛІКВІДАЦІЯ ТАБОРІВ СКИТАЛЬЦІВ У НІМЕЧЧИНІ

З канцелярії ЗУАДКомітету повідомляють на підставі останніх депеш з Німеччини, що там з доручення американського Високого Комісаріату вже почалась ліквідація поодиноких таборів скитальців.

Першою жертвою того розпорядку впав український табір Райнленд Касерне в Етлінген, де пробувало 1200 українців. Усіх їх розпорощено по кілька родин по доколичних селах. Деякі родини примістились по шобах місцевих селянських дворів, але є й такі, що опинились дослівно на вулиці.

Військова влада пообіцяла представникові ЗУАДКомітету перевірити справу ліквідації табору.

НАСЕЛЕННЯ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ

За новим списом населення Злучених Держав досягло 150, 697.361. В минулих 10 роках прибуло 19,028.086.

Найбільше зростає у прибутку людності Калифорнія, яка тепер має 10,586.223, так що вона тепер здобула друге місце, яке перше займала Пенсильванія, що тепер має 10,498.012. Стейт Нью Йорк все ще на першому місці, має 14,830.192 на-

Роман Купчинський

Ще вчора...

Степи... Кругом потопа сонця.
Поклався в'єтер на траві.
Далеко-ген! — у синяві
Село чекає оборонця.
Який простір! Яка краса!
Сміються сині небеса,
Сміються хмари яснокрилі,
Орел дримає на могилі...
А коні куряву здіймають.
А коні землю рвуть
Закутими копитами.
Почули степ... пристанули...
І ніздря розширюють
І ржуть...

Вперед! І знову грянули
В погоню за розбитими.
Великдень нам у груди.
І пісня котиться в просторі.
Немов би хвиля в синім морі.
(А сонце, сонце всюди
І всюди Божий рай!)
„Хто нам казати зважиться,
Що то невольничий край,
Виходь на бій! Покажеться!“
Нечайно блиск, і свист, і гук,
А охнула могила!
Вони!... Позір! Шаблі до рук!...
...І курява покрила...

Поляг командант УПА ген. Тарас Чупринка

Українські кола в Європі подали до відома вістку, що командант Української Повстанської Армії (УПА), генерал Тарас Чупринка (Роман Шухевич) поляг у бою з московськими большевицькими окупантами 5. березня ц. р. Військо НКВД напало на постій генерала Чупринки в Білогорці, недалеко Львова, де розвинувся завзятий бій, у яким Чупринка поляг. Він поляг геройською смертю як оборонець права українського народу до самостійного і незалежного державного життя. З приводу смерті командира сумують не лише бійці УПА, що разом боролися за волю України, але й увесь український народ.

Тому то Українська Національна Рада в Європі й Український Конгресовий Комітет в Америці видали заклики до українського громадянства щоб

селення. Четверте місце займає Ілліной з населенням 8,712.176.

вшанувати славу, пам'ять командира Тараса Чупринки.

У Філадельфії, в Нью Йорку й інших містах в Америці та Європі відслужено у церквах панахиди по поляглому в бою за волю України генералові Тарасові Чупринці — Романові Шухевичеві, які були молитвами також за всіх поляглих його вояків УПА.

В Нью Йорку відбудеться також на честь поляглого команданта Чупринки маніфестація в Мангеттен Сентер, дня 26 листопада, від години 1 до 5 по-полудні.

УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИЗНАНИЙ У НІМЕЧЧИНІ

Ректорат Українського Вільного Університету в Мінхені повідомляє, що державний міністр культури й освіти Баварії, др. Гундгаммер, декретом із 16 вересня, 1950, признав Українському Вільному Університетові всі академічні права.

ПОБАЖАННЯ ДЛЯ США

До Союзу Українок Америки у Філадельфії

З нагоди 25-літнього ювілею дозволяємо собі скласти якнайщиріші побажання у Вашій жертвенній та неструдженій праці, основ якої не захитали протягом двадцятипяти років жадні внутрішні та зверхні обставини.

Ви зуміли зеднаги українське жіноцтво за океаном і своєю працею злучили їх з Батьківщиною, а тепер коли на наших землях є неможливим продовжати ту ідею, а багато жінок рятуючи своє і своїх дітей життя, опинилось на чужині без майбутнього, а навіть заглядаючи холодові й голодові у вічі — Ви не завагались простягнути свою дружню руку, як сестра — сестрі. За Вашу добросердечність маєте нагороду, бо усміхнулось неодна засмучене лице, обтерлась неодна сльоза.

То ж бажаємо, щоб і далі та провідна зірка, за якою Ви йшли вперед, вітила Вам ще ясніше та щоб запровадила нас всіх на нашу Рідну Вільну Батьківщину!

За Виділ Обеднання Українських Жінок у Міттенвалді, Німеччина: Д. Степаняк, голова; А. Кузик, секретарка.

Міттенвалд, Німеччина,
20. жовтня, 1950

УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКО-ГРУЗИНСЬКИЙ КЛЮБ

В Мінхені, в Німеччині, засновано українсько-білорусько-грузинський клуб, якого головою є український учений професор Вадим Шербаківський.

Завданням клубу — поглиблювати культурні й наукові звязки між трьома народами.

УКРАЇНСЬКІ ПАЛОМНИКИ В РИМІ

У днях від 19 до 26 вересня відбулось українське паломництво до Риму з нагоди Святого Року під проводом Владимира Кир Івана Бучка. Паломники, в число 150, були з Англії, Франції, Бельгії і Німеччини.

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКВА У ПАРАГВАІ

В колонії Фрам Калле, в Парагваї (в Південній Америці), відбулось посвячення фундаменту української греко-католицької церкви св. Покрови.

Посвятив єдиний у Парагваї український священник о. Іван Бугера. Врочисте богослуження з цієї нагоди відбулось у приміщенні місцевої Просвіти.

НАШЕ ЖИТТЯ — OUR LIFE

Урядовий орган Союзу Українок Америки, виходить кожного місяця.

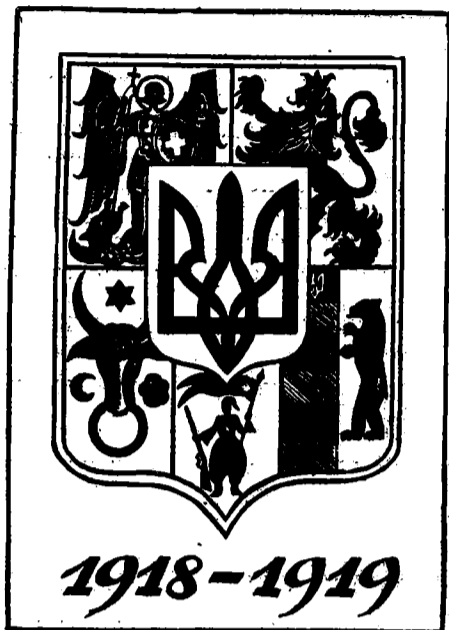
Редакція й адміністрація, 866 Норт 7-ма вул., Філадельфія 23, Па.

Передплата у Злучених Державах \$2.00 річно, на пів року \$1.25. В Канаді \$2.50 річно, на пів року \$1.50. Поодинокі число 20 центів.

Official monthly publication of the Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 North 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

Subscription in the United States \$2.00 per year — \$1.25 for 6 months. Subscription in Canada \$2.50 per year, ½ year \$1.50. Single copy 20 cents.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Pennsylvania, under the Act of March 3, 1879.

У День 1 Листопада

Лопоче природа жовтим листям під синім небом, шарудить листя у саді, а в душі шелешать іще ясні спогади про той незабутній день коли в кожного серце вдарило у грудях схвильованим ритмом великої радості.

Львів наш! На ратуші має синьо-жовтий прапор на тлі усміненого блакитного неба та золотого листя на Святоїрській Горі.

1 листопад 1918 року запав у душу кожного українця гарячим смолоскипом який горить ще й досі та горітиме в цілому ряді українських поколінь, як історичний символ українського зриву до волі що його не можуть згасити ні Переяслави, ні Валувські укази, ні Риги, ні пацифікації, ні закони Грабського, ні Берези Картуські, ні Соловки, ані Сибір — та вбити в душі народу його невимірну вітальну силу і змагання до волі.

1 листопад це тільки малий епізод, одна з безчисленних ланок у довгій боротьбі українського народу, за те що Богом дане кожному народові, а що американська Деклярація Незалежності окреслила так гарно словами: Життя, свобода і змагання до щастя.

Український народ, який покинула його провідна верства, зведений до етнографічної маси кріпаків, не мав змоги — як народ американський — боротися за ідеали демократії, бо він був прикований до свого пана та навіть мріяти не міг, про те щоб переїхати до нововідкритої Колумбом Америки, де не було ні короля, ні пана, де всі були рівні й свободні.

Не у кращих обставинах жило українське міщанство, викинуте поза мури міста і позбавлене своїх прав та привілеїв.

Українське священство було трактоване на рівні з кріпаками та погорджуване поляками, що держали владу.

В тому часі коли американський народ боровся за свою незалежність, коли в Бостоні затоплено, на знак протесту проти Англії, великий ладунок чаю на англійським судні, а юрба американських патріотів сторожила станиці англійських митників, український народ після останнього зриву гетьмана Мазепи під Полтавою, переходить найважче своє лихоліття. На Великій Україні московські царі живцем закопують Україну в могилу, накресливши на хресті нову назву „Малоросія“, на срібній землі мадяризують наш народ, включно з церквами, в Галичині польська верховлада готувала спольщення нашого краю який перезвала „Малопольщею“

Здавалося що вже остання година приходиться поневоленій українській нації, що український народ стане погноєм московського, польського і мадярського народу.

Але український народ не вмер, хоч покинули його князі, бояри, козацька старшина. З хашів народної маси виросла нова провідна верства, яка після знесення панщини і кріпацтва стала духовим проводом свого народу, ведучи його через несприятливі обставини до кращого Завтра. І хоч окупанти дурманили народ, він, коли прийшла для цього пора, вибрав правильний шлях.

В Галичині вночі з 31 на 1 листопада, 1918 року, горстка українців перебрала владу у свої руки, застукавши тим нежданним чином польську владу під Австрією.

Рушійною силою у тім перевороті були Січові Стрільці, квіт українського народу галицької вітки, сини молоді української інтелігенції, а в більшості внуки та правнуки бувших кріпаків

що стали вільними людьми шойно в 1848 році, а які кривавим потом вирощували лани поміщиків, щоб ті мали за що гуляти у Відні й Парижі.

На ратуші княжого города Льва замаяв перший раз від 600 майже літ синьо-жовтий прапор, завішений молоденьким У. С. Стрільцем. Горстка української інтелігенції обсадила всі уряди від поліції до залізниці. Створено уряд Західної Української Народної Республіки.

І хоч почалась нещасна війна з поляками, настрої всіх українців був святковий, а в кожного в душі шуміла радість.

З дерев спадало криваво багрове листя осінне, а на барикадах Львова скапувала кров українських героїв, але ж тільки із засіву крові вирощується воля.

Багато було запалу та жертвенності в нових будівників молоді української державності, але не було в нас ще налаштованих дипломатичних звязків та пропаганди що була б в силі відбити ту безодню брехонь і наклепів якими москалі і поляки представили нас перед чужим світом. Поляки уміли переконати тодішню Антанту, що українці які боролися в Галичині, це... польськи як... загрожують Європі, й одержали модерний виряд для польської армії у Франції, й тиху згоду Клемансо. Польський генерал Галлер прийшов на підмогу воюючим полякам у Галичині та аліантською зброєю зламав молоду українську збройну силу.

Ми програли Перший Листопад мілітарно, бо „встоятись не було сили“, але духово він став нашим національним хрещенням, в якому дозріла наша національна свідомість та яким ми заманіфестували перед всією Україною і перед світом, хто ми є та чого ми хочемо.

Потім щороку на мурах Львова під 1 листопада появлялися написи „Львів наш“ І Львів мусить бути наш, бо він столиця Західної України, даремне що там були всякі урядовці — німці, поляки, а тепер москалі. Там де в новітніх часах гинули і гинуть борці і герої українські, є кровю записана столиця західної вітки України, всупереч деклямаціям всяких Андерсів. Л. Я.

Ще про Захисток Матері й Дитини

Надії в Європі на СФУЖО і СУА

Майже з кожним транспортом скитальців до Америки прибувають і вдови з дітьми та самотні жінки. Так і 30. вересня ступили на землю Нового Світу дві матері-вдови з п'ятьма дітьми разом та старша самотня жінка з своєю 73-річною матір'ю, а 19-го жовтня прибула ще одна з двома дітьми. Всіх їх, що їхали з страхом перед невідомим, боячись особливо перших кроків нового життя, привітно зустріли в будинкові „Матері й Дитини“ Цей дах над головою, ця смашна, цілком домашня, їжа, можливість прожити тут гостями (безкоштовно 10 днів, відпочити, розглянутись, розпитатися, а може за цей час і роботу дістати) — так заспокоююче діють на новоприбулих. Почувається, що ти вже тут не загинеш, що ти маєш своїх людей, свою організацію, яка тебе підтримає хочби морально і допоможе тобі в біді.

Перші розмови за столом про те, як улаштувати дітей до школи, де і як знайти роботу... на другий же день діти вже в англійській школі — пішли туди з „старожилами“ будинку; матерям навіть не треба відводити їх, а за тиждень всі матері на роботі, їх улаштували ті, що прибули раніше, на фабриках, де працюють самі.

Зрозуміло, чому так неохоче покидають цей будинок матері, що вже обжились тут. Їм треба йти вже в цілком самостійне життя — цілий день думати на роботі, що там з дітьми, які повернулись з школи, треба поспішати з роботи, бо ще голодній і стомленій треба зварити їсти. Та нічого не зобиш! Мусять звільняти місця для тих, що ще мають прибути.

Наше СФУЖО і ті Відділи СУА й поодинокі особи, що склали свої вески на фонд

„Матері й Дитини“, по своїй скромності не уявляють собі, яку величезної ваги справу вони зробили, так тепло зустрівши найбільш беззахисних і безпомічних скитальців — матерів обтяжених дітьми. Безмежну подяку складають їм за це ті, що вже прибули, і з надією чекають такої опіки ті, що ще лишилися там, у Німеччині, в тяжких умовах.

Багато перейшло вже через цей захисток; та це лише частина тих, кого треба рятувати. Ще не всі ті, кому СФУЖО вислало ашуранси за першим списком, надісланим Головною Управою ОУЖ в 1949 році. Ця справа розтяглась так надовго, тому що переселенні комісії ІРО взагалі цю справу ведуть дуже мляво, а вже з особливим застереженням ставляться до вдів з дітьми. За новим законом консули не хотять пускати до Америки матерів з двома дітьми, а з трьома то справа ще гірша. Вони думають, що одна мати не всилі буде утримати всю родину. В таких випадках допомагають тільки спеціальні гарантії СФУЖО, що дітей бере під свою опіку захисток Матері й Дитини. У скрутному стані через те опинились ті вдови з дітьми, що мали ашуранси через Католицьку Акцію чи Союз Церков — їм відмовляють в переселенні. І ті жінки благають СФУЖО вислати їм свої ашуранси з Філадельфії і відповідні гарантії.

Тільки ми, організоване жіноцтво, можемо зрозуміти становище цих матерів, кинутих з дітьми в Німеччині, в таборах (що через кожні 2—3 місяці переносять в інші місцевості) без жадної надії на роботу, під постійним страхом перед військовими подіями. Своїх людей стає все менше, навіть порадитися ні з ким. Табори вже перетворюються на інтернаціональ-

(Продовження на Строні 3-ій)

**ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА
В ЖОВТНІ, 1950**

Річна вкладна і Організац. фонд:	
Відділ 19 Амстердам, Н. Й.	20.00 5.00
Відділ 24 Елизабет, Н. Дж.	10.00
Відділ 53 Бруклін	5.00
Пресовий фонд Н. Ж.:	
Катерина Гупало, Арлінгтон, Н. Дж.	10.00
Марія Бушард, Дітройт, Миш.	1.00
Теодозія Стельмах, Дітройт, Миш.	1.00
Конвенційний фонд СУА:	
Відділ 1 Нью Йорк, Н. Й.	10.00
Відділ 5 Дітройт, Миш.	10.00
Відділ 6 Рочестер	10.00
Відділ 18 Джемейка, Н. Й.	15.00
Відділ 19 Амстердам, Н. Й.	10.00
Відділ 20 Філадельфія, Па.	10.00
Відділ 21 Бруклін	10.00
Відділ 25 Клівленд, Огайо	10.00
Відділ 39 Миллвилл, Н. Дж.	5.00
Відділ 46 Філадельфія	10.00
Відділ 53 Бруклін	10.00
Відділ 61 Дітройт	10.00
Ева Дудяк, Грейт Медовс, Н. Дж.	1.00
Ювілейний фонд СУА:	
Відділ 7 Акрон, Огайо	15.00
Вкладна до СФУЖО:	
Відділ 20 Філадельфія	9.75
Відділ 21 Бруклін	16.50
На видання творів Лесі Українки:	
Відділ 22 Шикаго, Іл.	141.25
Відділ 24 Елизабет, Н. Дж.	15.00

Відділ 46 Філадельфія, Па.	25.00
Фонд Матері й Дитини:	
Відділ 47 СУА, Філадельфія, Па.	45.85
Марія Чопик, Філадельфія, Па.	10.00
Пані Самар, Солт Ст. Марі	5.00
Анастасія Рибчинська, Філа. Па.	1.00
Люба Дольницька, Філа. Па.	1.00
На помічну силу Централі:	
Відділ 3 Нью Йорк	5.00
Відділ 19 Амстердам, Н. Й.	10.00
Відділ 22 Шикаго, Іл.	15.00
Відділ 25 Клівленд, Огайо	10.00
Відділ 44 Бостон, Масс.	10.00
Відділ 53 Бруклін, Н. Й.	10.00
Передплати прислали:	
Марія Шемердяк, Шикаго	7
Марія Фецажин, Клівленд	3
Е. Герула, Рочестер	2
Л. Слюзар, Монтреал, Кан.	2
Ф. Сіділо, Дітройт	2
Люба Дольницька, Філадельфія	2
По одній передплаті: Юлія Плашовецька, Ева Хомів, Анна Онуфрик, Ант. Кульчицька, Анастасія Банах, Ольга Мороз, Марія Бушард, Марія Коломінська, Емілія Угорчак, Михайлина Ставнича, Відд. 47 СУА, Марія Ясінська, Стефанія Ковбасюк, А. Вишиванюк, Теодозія Стельмах, Тіна Галушинська, Юлія Юревич, Варвара Кіт, Ольга Гринчишин, Ева Дудяк.	
Анна Сивуляк, фін. секр.	
Марія Бабяк, касієрна.	

**ЕВРОПЕЙСЬКИЙ РУХ
І УКРАЇНА**

Як відомо, в лоні Європейського Руху існує "Секція Центральної і Східної Європи". В ній заступлені від початку 1949 р. так зв. народи-сателіти. В біжучому році до Європейського Руху допущено також балтійські народи.

Згадана Секція Європейського Руху запланувала скликання в березні, 1951, Конгрес народів Центральної і Східної Європи. Участь у конгресі українців буде залежати у значній мірі від того, чи Україна буде допущена, як член до Європейського Руху.

Європейський Рух на чолі з його Екзекутивою, є важною установою. В ній розробляються і під його впливом почасті вже здійснюються плани перебудови Європи. І так його заслугою є те, що засновано Раду Європи, зложеною з офіційних представників держав, а також функціонує Рада Міністрів тих держав. Нема сумніву, що і згадана Секція, а також запланований Конгрес матимуть неабияку вагу для устійнення політичного статуту на Сході Європи. Звідсі ясно, яке велике значення має для нас допущення України до Європейського Руху.

Посмертна згадка

Дня 7 червня членки 26 відділу СУА в Дітройті, відпровадити на вічний спочинок свою посестру союзянку **Елісавету Пристач**, яка прожила 76 літ.

Вона народилася в 1874 році в селі Верхня, повіт Горлиці, на Лемківщині. До Америки приїхала в 1910 р. Спершу жила 3 роки в Нью Дерзі, а потім в Дітройті до кінця свого життя.

Лишила в смутку чоловіка Степана і 3 синів — Івана, Василя й Михайла.

Елісавета Пристач була щира патріотка, добра жертволюбива союзянка, почесна голова 26 відділу СУА. Тому всі членки відчували велику втрату і явилися громадно, щоб віддати Покійній останню прислугу. Прощали ми сестру союзянку за сльозами в очах на вічний спочинок. Відпровадити на цвинтар з прапорами. На цвинтарі голова відділу Марія Прокіпович у коротких словах попросила Покійну на вічний спочинок.

В. Й П.!

Дня 12. вересня відбувся похорон членки 26 відділу СУА в Дітройті, **Катерини Крупки**, яка прожила 58 років.

Вона походила з Рогатинщини, в Галичині, до Америки приїхала в 1910 році. Була щирою патріоткою і союзянкою, була активна у 26 відділі СУА і теж була вибрана урядничкою.

Лишила у глибокім смутку чоловіка Івана Крупку і 2 синів, Михайла і Василя.

Усі членки 26 відділу СУА відчували велику втрату і явилися на похороні майже в комплекті, щоб віддати Покійній останню прислугу. Прощали ми нашу сестру за сльозами в очах на вічний спочинок. Одна по одній склали рожу до її домовини.

Опісля походом з прапорами відпровадити до церкви Н. З. Пр. Д. Марії і на цвинтар. Голова 26 відділу СУА, пані Прокіпович, в короткій промові попрощала Покійну на вічний спочинок.

Нехай буде їй американська земля легкою! — В. Й П.!

Гарний концерт сиріт

Праця СФУЖО і СУА для Захисту Матері й Дитини — Концерт сиріт у Савт Філадельфії

Найважчі життєві проблеми розв'язують звичайно жінки. Підходять до них спокійно, але рішуче, без великого галасу й шуму, без зайвої реклами.

Так сталося і в сучасній переселенчій акції. Здається, що широкому громадянству ця справа дотепер мало відома. Знаємо про широку діяльність Католицького Комітету, ЗУАД-Комітету, також окремих громадян, які вже спровадили сотні скитальських родин. Але що це зробило також зорганізоване жіноцтво і переводить цю акцію і далі, про це знає небагато громадян. А так воно є на ділі. Що більше, ця акція обіймає найважчий елемент, бо самих воєнних вдів і сиріт та заслужених старших віком жінок, яких спершу ніодна країна ні жадна організація не хотіла переселювати.

Започаткувала цю акцію, з допомогою Союзу Українок Америки, п. Ірина Павликівська, голова ОУЖ (Об'єднання Українських Жінок на еміграції, в Німеччині) в часі свого побуту в Америці на Світовому Конгресі Українського Жіноцтва в 1948 р. Маючи докладні дані, що за цю важливу справу переселення вдів і сиріт ніхто не візьметься, вона використала свій побут, після конгресу в Америці, переводячи при допомозі СУА ряд віч, на яких зясувала докладно незавидну долю тих воєнних вдів і сиріт по всіх таборах в усіх трьох зонах Німеччини. З нагоди віч зібрано певну суму грошей, з яких створено Фонд Матері й Дитини, який віддано до розпорядження СФУЖО на переселенчу акцію у тісній співпраці із СУА.

Вернувшись з Америки переслала Головна Управа ОУЖ докладні списки вдів і сиріт, головна тих, які не мають тут ніякої рідні ані знайомих, що могли б вислати ашуранси та забезпечити мешкання і працю. При СФУЖО створено окремих комітет, який завідує Фондом Матері й Дитини та займається переселенчою акцією тут на місці. Вислано більшу кількість ашурансів, але що сама їх висилка не розв'язує ще цілої переселенчої проблеми, підшукано в грудні минулого року відповідний будинок і створено перехідний захист для офіх саме вдів і сиріт.

Захист є чинний від березня цього року. Завідує ним п. др.

**ДО ЧИТАЧІВ
НАШОГО ЖИТТЯ**

Це число Нашого Життя мало появитись у більшій обемі, з уваги що назбиралось багато матеріалу, однак з технічних причин можна було видати лише на 8 сторін і, до того, з припізненням. Зате наступне видання Нашого Життя появиться у збільшеній обемі. Багато матеріалу який залишився з цього числа, піде до грудневого числа.

Олена Одріна, вдона-скиталка, а кухню провадить п. Марія Казанівська, вдова з трьома дітьми. Захист поставлено на підставі самовистарчальності, яка все ж наслідком різних обставин часто недописує.

Уже з пристані спрямовують наших вдів і сиріт до Захисту при 1631 Норт Френклін стріт, де вони одразу одержують привітне чисте приміщення і теплий харч. По 10 днів перебувають цілком безплатно, а потім платять по 75¢ денно від особи за помешкання і харч аж до часу коли перейдуть на власне мешкання. Комітет СФУЖО підшукує також працю при допомозі Самопомочі, а крім того діти мають у часі неприсутності матерей належну опіку.

Під час вакацій зорганізувала в Захисті п. Марія Юревич, досвідчений педагог, позашкільне виховання і діти проводили весь час на майданчику біля церкви. Діти є в Захисті переходно і дуже різного віку, так що праця нелегка, однак її досягнення мали ми нагоду і приємність подивляти у нашому Клубі в Савт Філадельфії. Запросив туди дітей із Захисту СФУЖО 47 відділ СУА — і не пожалував. Це було дві години такої втіхи із виступів наших дітей; що всі гості на концерті були зворушені їхньою щирістю та вмінням і так гарно дібраною програмою.

Діточий виступ попередила коротка інформація п. Олени Лотоцької, місто голови СФУЖО, про Захист, переселенчу акцію та про дітей виконавців. Були дуже гарні співи, деклямації, танки.

В часі перерви одна з присутніх матерей п. Тамара Ковалевська, розказала, звідки вони тут взялися та подякувала Комітетові Матері й Дитини, зокрема п. Олені Лотоцькій, за матеріальну, а теж і моральну піддержку, яку вони мають у Захисті, а також особисто від себе самої. Подякувала і 47 відділові СУА на Савті за матеріальну підтримку у формі пакунків, які посилено звідсі до Німеччини.

Зворушені виступом дітвори присутні обдарили щедро дітей цукорками і пожертвами на Захист, за що п. Лотоцька подякувала від імені СФУЖО.

Потім пройшла гарно друга частина концерту.

**ЩЕ ПРО ЗАХИСТОЧОК
МАТЕРІ Й ДИТИНИ**

(Продовження зі сторони 2-ої).

ні. Яке ж виховання вони можуть дати там своїм дітям?

Ті, що лишилися там, живуть лише надією, що СФУЖО і СУА розуміють їхнє становище і не дадуть загинути на „ласкавім“ німецьким хлібі. Вони вірять в те, що й перед ними не будуть зачинені двері того спасаючого захисту „Матері й Дитини“

А ми, ті що вже ближче тут і знаємо тутешні обставини, певні, що Конвенція СУА і Управа СФУЖО візьмуть хочешку потребу збереження захисту під розвагу і приймуть певні рішення щодо його забезпечення.

В. Шп-ка.

Катря Гриневичева

Барвінок на домовину

Старокнязя Чев, опісля Лімниці даром манила краєвидом берегів і холодом хвиль. Того літа даром поставлено вітальну аркаду при в'їзді до Підлютого. Новий Владика граф Андрей Шептицький зволікав з приїздом туди.

У підлютських гостей були живі спомини прийняти і розваги за часу пок. кардинала Сембратовича. Тож коли новий Владика чергового року відвідав врешні Підлюте, всі ждали відновлення блискучого товариського життя.

Тимчасом нагло, без вітальних аркад, приїхав Митрополит у скромній повозці. Услід їхала селянська фіра з невеликим господарським статком і братчиком-студитом поруч нього. Дух аскези став видний відразу.

Великий священний почот з сім'ями, який досі оточував особу Владика, змлів і нібито перевівся. Кухар, що приходив вечором до кедрової палати зо списком гарнозвучних страв, доставав найпростіші диспозиції.

А кедрова палата, цей Тадж-Магал митрополичих гір, це була справжня чічка з кардинальськими гербами та емблемами на кожному предметі, з різьбленою стелею рецепційної залі, касетонами в її ротунді і стінами з рожевого дерева, що в ньому як карніполь у золоті, блистіло кедрове багряне суччя. Але митрополит не чув себе там добре. Цілість, з її аромом, мов засохлих у старій книзі рож, із скрипливими сходами, робила враження мавзолею. Митрополит радо просиджував самотою на пляж обабіч палати. Ніхто не насмілювався тоді перебивати його задуму.

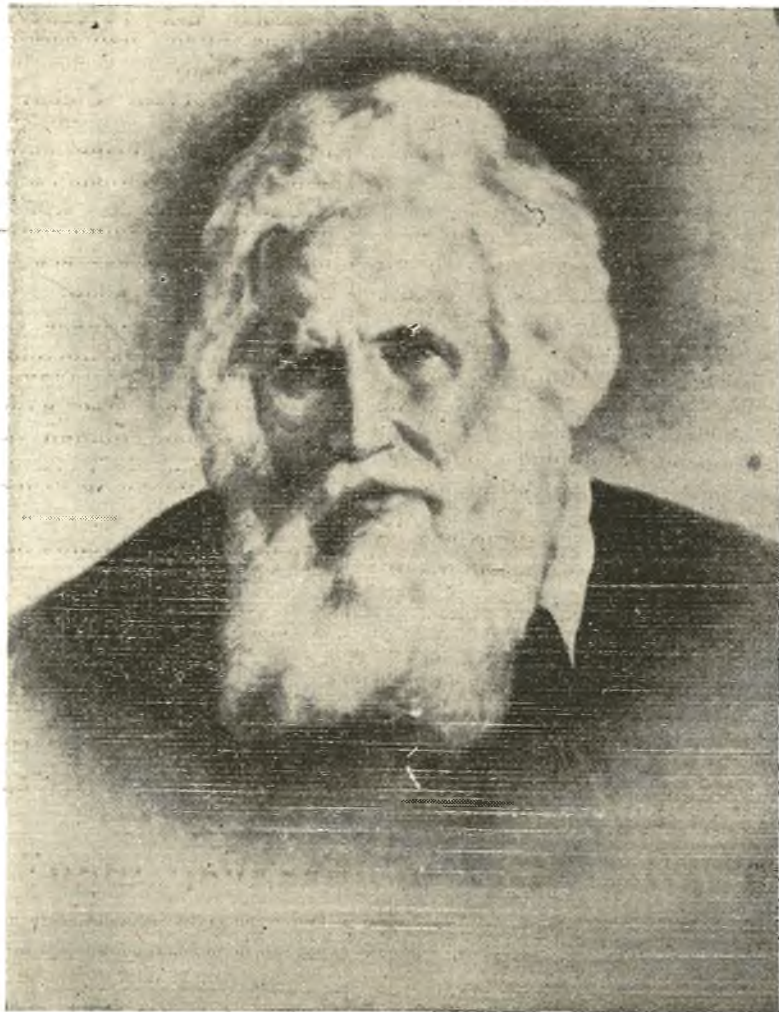
Резерва, з якою зразу українське громадянство ставилось до особи Митрополита (Його мати була графиня Софія Фредерівна), уступила місця повній пошані і великій любові. Як справжній батько, чув він над долею нашого народу, жив його життям, із святоюрського крісла давав духовий прсвід — не тільки в Галичині. Сама його поява викликувала подив і захоплення. Могутньої постави, зо світлим лицем і дуже голубими очима, він здалеку, зокрема своїм ростом, робив враження Божого помазаника.

Світова війна. Митрополит став царським в'язнем. Його перевезли в глибину Росії до Курська. Населення Галичини, передовсім селянське, сидю вивезли до всяких таборів Австрії: Гмінду, Гредіху, Хоценя, Волфбергу, Гаї та інших. Там в умовах, що йшли проти життя, вимірали десятки тисяч українських виселенців, лач дітей ляг у братні могили. Зрозпачене, безсиле супроти визиску й самовіль адміністраційних чинників, населення ждало одного чуда, щоб визволило його з оцих кошмарних місць.

Року 1917 у Гмінді, де різними часами перевинулось 30.000 населення з різних повітів Галичини й Волині, з чого 13.000 заповнило могили, стала ширитись вістка про поворот Ми-

трополита із заслання.

Говорено, що він був уже гостем свого друга, принца Макса Баденського, потім царського дому, і його авто бачили заковане квітами на вулицях Відня.

Митрополит Андрій Шептицький
(Поер у Львові 1 листопада, 1944)

Струя надії розколихала серця. Виправлено негайно делегацію попросити Митрополита щоб він відвідав Гмінд. Це були відпоручники управи, к. ру, жіноцтва, селян.

Тоді повелось мені бачити Митрополита в Барбареум у Відні. Він прийняв нас тепло, був зворушений і приобіцяв, що післязавтра, а саме 3. вересня (1917), приїде до Гмінду.

Годі описати радість населення табору. Все що жило, одягло на цей ранок свій святковий одяг, який побожно бережено в скринях. Продовж головної вулиці, що вела до церкви, стояли тисячі людей. Коли Митрополит з'явився у брамі табору в оточенні єпископів Австрії і високого урядництва Відня, одягнений у владичі ризи — лан людей упав на коліна і знявся плач: «Боже, який плач! Словами, пестощами, які знає лиш українська жінка, вітали його, цілували приділ' ряс, так що Митрополит з трудом посувався наперед.

— Татунцю рідний! Рятівнику дорогий! Голубе наш сивенький! (Митрополит посівів дещо на заслання) — дунало вслід йому.

А Митрополит ішов престо до церкви, за ним достойники і барвиста товпа народу.

Тут з проповідниці в коротких словах з'ясував, що хвилиною визволення зовсім близька. У високому місці запевнили його про те, що вже за кілька тижнів стануть іти транспорти виселенців до Галичини. Зав-

тра ж ті, які мають прохання до нього, чи жалі, нехай зійдуться ранком біля гімнастичної залі, де їх вислухає.

Вечором відбулося прийняття в честь Митрополита. Він дякував управі і замітив, що виселений народ у знищеній вогнем і мечем рідній землі заповнить працею своїх рук ями

і траншеї та з-поміж людських кісток і квіття, виростого з крови, двигне життя.

Ранком я побачила постать Митрополита в оточенні знатних панів, між ними представників табору. Я пішла слідом за ними, непомітно, осторонь, і побачила в якійсь хвилині, що Митрополит звернувся обличчям до свого почоту і сказав з усією виразністю:

— Іх данке Інеч, майне Геррен, етцт мехте іх міт майнем Фольке алляйн блайбен (Я дякую Вам, мої панове, тепер я хотів би з моім народом залишитися самий) — і вказав на юрбу людей, що вже його чекала.

З нехиттю зайняв почот місце на лаві під сусідським баракком, щоб ждати там, аж скінчиться розмова, на яку не матиме ніякого впливу. Це тривало довгенько...

Ще декілька разів я бачила Митрополита в його палаті, вже зламаною недугою. Ця величава, маєстатична голова з ризами патріярха, в шовковосивій куделі довгого волосся, голова мудреця і великого лапа зразом, давала не саме тільки естетичне пережиття, — це ж був некоронований Володар Народу!...

При сільських хатах плекають весільний і смертний барвінок. Беру вітку цього останнього і в найбільшій пошані, в найглибшому поклоні кладу її на Його домовину.

ДЗВІН СВОБОДИ — 1 ЛИСТОПАДА

Славний Дзвін Свободи який є в Домі Незалежності у Філадельфії (Чеснат стріт при 6-ій вулиці), має день народження 1 листопада, 1751 року, й тому нарік обходитимуть його 200-ліття.

Дня 1 листопада, 1751, Ісаак Норрис, Томас Ліч і Едвард Варнер написали листа до агента Пенсилвенії в Англії, Роберта Чарлза, в яким доручили йому замовити дзвін. Вони писали, що на дзвоні мають бути слова із св. Письма: „Проголошуй свободу по всьому світі його мешканцям“.

Так і написано ці слова, які стали пророчими, бо цей дзвін проголосив 4. липня, 1776, Деклярацію Незалежності.

Цей дзвін був відлитий у Філадельфії. Перше він був зроблений в Англії, але потім він тріс і його ще два рази переливали в Америці, додаючи міді. Він тріс знову 8 липня, 1835, коли дзвонив під час похорону голови верховного суду Джана Маршалла.

ЗІБРАННЯ МІЖНАРОДНОЇ ЖІНОЧОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

В Бад-Райхенгалі, в Німеччині, відбулась дискусія Міжнародної Жіночої Конференції в якій брали участь делегатки з 14 країн, між ними і дружини високих комісарів, Клоя і Франрик.

суа Понсе, а теж лейді Керпат. Зібрання привітала п. Еллі Гойс Кнапп, дружина президента німецького Бунду, яка сказала, що жінка це особистість доброї волі. Під час неспокоїв і напружень — казала вона — жінка повинна шукати звязків щоб мати більший вплив у світі.

Першу засадничу доповідь прочитала п. Маргарет Гікі, з Америки, яка сказала що світ потребує помічі жінок щоб загоїти рани минулого. Пошана до людських прав мусить бути повернена, а жінці належить ширше становище. Чоловік і жінка несуть ту саму відповідальність. Тільки при повній участі жінок можливе вирівняне політичне життя й добре сусідство між народами.

Пані Гойс вважає родину за інституцію такої самої неодмінної вартості як і Десять Заповідей.

Дискусія виявила подвійні вихідні точки: Деякі доповідки обстоювали використання організаційних можливостей жіночого руху, інші приходили до своїх висновків безпосередно на підставі пережитих важких часів. Але в одному були всі згідні — що завдання жінки є іти рішуче проти зростаючої масовості і піддержувати вартість одиниць, виховуючи та просвічаючи їх.

З політичної точки погляду остерігаємо жінок не здобувати за всяку ціну особливого становища й не давати собі такого накинуги. Від жінки очікується, що вона стане побіч чоловіка як рівноправна і що вона буде свідомо своєї відповідальності супроти себе, своєї родини й суспільства.

СКЛАДАЙТЕ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Девята Конвенція С У А

Дня 11. і 12. листопада ц. р. відбудеться чергова конвенція Союзу Українок Америки. Це ювілейна конвенція, бо якраз у травні минуло 25 літ від основи першої жіночої організації за взором „Союзу Українок“ у Львові.

І коли сьогодні ця перша на терені Америки жіноча централь робить підсумки своєї праці — то вони дійсно цікаві для широкого загалу у різних місцях теперішнього поселення, головню для зорганізованого жіноцтва тамже.

Вроджений людині, а зокрема жінці, товариський інстинкт заставив її тимбільше тут, у зовсім чужому середовищі шукати своїх посестер. Першою організацією, де американські українки згуртувались, були сестрицтва при церквах. Вільна неділя давала їм оце духове скріплення серед гурту своїх, спромогу молитви, а відтак гуртку чи розвагу в своєму середовищі. Другим ступенем були відділи чи секції при існуючих уже забезпечених організаціях.

Жіночий рух у рідному краю був тоді лише в початках, отже ці перші імігрантки не привезли ще організаційного досвіду. Тому треба подивляти з якою зрілістю і самостійністю взялись вони за це діло. Впродовж 25 літ розробили вони його так, що деякі їх осяги переросли навіть матірню організацію в краю.

Праця Союзу Українок Америки була тісно звязана з рідним краєм. Звідтіля взяли вони своєю організаційну форму, пильно слідували за його життям і потребами, протестували гідно проти всякого роду насилля над українським народом, боліли над його нещастям і катастрофами. Сама допомога грішним виказує поважну суму — чверть мільона доларів — не враховуючи харчів, ліків та одягів і т. п.

Цю поміч дала свідомо українська жінка-робітниця, не дивлячись на ціль призначення чи партійні розмежування. Своїми мозолями сплатила вона довг за те, що покинула рідний край, шукаючи кращої долі на чужині. Про її працю говорять діла.

Сьогодні працює в Союзі Українок Америки поверх 3000 жінок — самостійно та вміло. Багато з них належить уже до проводу в громадах, або й американських установах. Американська українка стала активною громадянкою, що може діяти в усіх громадських справах. Вона без сумніву продовжуватиме велике діло — допомогти українському народові у його визвольних змаганнях.

В обличчі теперішньої трагедії українського народу Союз Українок Америки відчув і зрозумів велику потребу об'єднання думки та акції українського жіноцтва. Наприкінці 1948 р. підготував та зорганізував світовий конгрес українського жіноцтва (СКУЖ). Це була мані-

фестація єдності української жінки у змаганні за свободу й незалежність України перед власним громадянством та перед цілим світом. На цьому конгресі створено Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), що об'єднує українське жіноцтво, розкинуте наслідком воєнних дій по цілому світі.

Вже два роки діє канцелярія СФУЖО у Філадельфії та користає з приміщення та технічних обладнань централі С У А. П. Олена Лотоцька, голова С У А і перша містогорова СФУЖО, взяла на себе весь тягар ведення цієї канцелярії. С У А це була також перша централь, що виконала свої зобов'язання супроти СФУЖО і на цій вкладці спирається покищо вся організаційна робота канцелярії. У часописі С У А „Наше Життя“ має СФУЖО свою сторінку.

Також створення фонду Матері й Дитини в великій мірі можна приписати жертвенності С У А. Зібраний на вічах п. Ірини Павликовської, з метою переселити вдови з дітьми із

скитальщини — фонд цей доповнено дальшими пожертвами відділів С У А. Переселення переведено вже в біжучому році й спонзорками для вдів були окремі членки С У А. Тільки завдяки цій готовості С У А можна було перевести таке трудне діло.

Оцю поставу Союзу Українок Америки оцінить належно ціле зорганізоване українське жіноцтво, а Головна Рада СФУЖО мусить із признанням ствердити, що ініціатор та перший член її вивязався зі своїх завдань бездоганно.

Тому й закликає СФУЖО всіх нових жінок посилити відділи С У А та допомогою в праці сплатити свій довг вдячності, що його має рідний край та скитальщина супроти американських українок. Також переїзд та перші кроки в новому краю багато скиталок завдячує членкам Союзу Українок Америки. В усіх напрямках нашого життя простягнена їх щедра, допоміжна рука.

І за це велике діло нехай Вам буде щира подяка, честь і шанна, дорогі членки Союзанки!

К. Гардецька

Партійно чи понадпартійно?

На сторінці СФУЖО п. Трофимовська, у статті „Жінки в політичному житті“ заторкнула питання, що вже кілька разів ставало перед зорганізованим на еміграції жіноцвом: участь жінок у політичному житті.

На жаль, шан. авторка сплутує два поняття: справжню політику для визволення нашого народу від ярма совітської Росії, і внутрішнє українське політиканство, що на нього спільки часу і сил витратила наша еміграція, як це тепер ясно видно, не тільки без наслідків, а навіть на шкоду самій собі.

Стаття полемізує з Об'єднанням Українських Жінок на Еміграції та з його органом „Громадянку“, але на жаль цитати вибрано із статей на різні теми і сполучено їх так, що вони не дають ясно уявлення про становище ОУЖ та „Громадянки“ до цього болючого питання.

Тому треба спинитися трохи на тому, що саме проповідувало зорганізоване жіноцтво вже в 1946 році. Стаття з того року, яку цитує п. Трофимовська, називається „Вчимося мислити по державницьки“. В ній говорилося, що наскільки український рух був весь час спрямований проти влади чужої держави, у нас потроху виробились рефлексії буту і спротиву проти влади взагалі, проти закону, порядку, всього, що і визначає собою державу. І тому найбільшу увагу треба присвятити на вироблення в собі вміння і звички мислити державницьки. Чи це робитиметься через студентські гуртки, про які згадає наприкінці статті шан. авторка, чи через організовану працю учительства, Пласту, чи самого жіноцтва, — чи найкраще всіма цими організаціями разом — про це нема потреби сперечатися. Важно, щоб виховувалися люди, здатні мислити в масштабах нації, а не вузького партійного егоїзму.

Далі шан. авторка знову підносить питання про те, чому жінки не увійшли до Національної Ради. До Національної Ради могло б увійти багато жінок, що працювали в ОУЖ на еміграції і навіть були конкретні пропозиції про це зі сторони різних партій. Але кожна партія ставила

умову що ОУЖ повинно зійти з своєї понадпартійної платформи і сліпо йти за тою партією, до якої себе причепить. Об'єднання Українських Жінок на еміграції стояло на позиції, що в Нац. Раді повинен бути створений також центр із представників громадських організацій, який був би рівнодіючою поміж розсвареними до білого жару партійцями. Дійсність показала, що ОУЖ і тут мало більше державницького розуму, маючи на меті добро нації, аніж представники партій, що ставили на перше місце добро партії.

І от ми тепер, у найбільш критичну і вирішальну хвилину нашої історії, стоїмо розбитими супроти чужинного світу, і навіть не встигаємо поборювати один одного саме в опінії того світу. І ніхто інший, як саме представники партій, воляють тепер під небо про необхідність єдності. Єдність можлива тільки тоді, коли в тому чи іншому центральному органі будуть заступлені представники громадських понадпартійних організацій, які, до речі, репрезентували б далеко більшу частину еміграції, ніж мають членів усі наші галасливі партії разом.

Так „Громадянка“ і писала (ч. 5-6, 1948 р.): „Національну Радку всі чекали з такою силою саме тому, що вона мала принести нам стабілізацію політичного життя. І той факт, що в лій залишено без репрезентації 35 проц. нашої еміграції, що в ній жіноцтво не може промовити свого розсудливого і заспокоїливого слова, може некорисно відбиватись на нашому дальшому політичному житті. Наші провідні політики повинні собі цей факт твердо усвідомити“. Не знати, чи усвідомили собі наші провідні політики ці слова — але повинні тепер не раз згадати їх майже пророчий зміст.

Інша справа, коли шан. авторка зачіпає питання, що жінок треба вводити в розуміння політичних відносин, економічних питань, соціальних проблем, — тут заперечень бути не може, але ОУЖ ніколи цих питань і не заперечувало.

Щодо визначення чоловіків взагалі, як вічних хлопчиків, з нахилом до руйнації, бійки і сварки, то от недавно, відома діячка лейді Астор, приймаючи делегаток

ПІСОНЬКА

Трьох хлопців працювало дівчину
Трьох хлопців ішло на війну.
Один каже: „Квітоньку синю
Від тебе на груди я прийму!“

А другий говорить: „Перстені
Від тебе на пальцях моїх!“
А третій: „Я кріс маю в жмені,
А в серці глумливий твій сміх!“

І каже дівчина: „Зів'яне
Квіт синій в гарячих боях.
Перстені з рук білих, мій пане,
Розкотяться ген, по шляхах...“

Що квіти... що злоті перстені...
Що любі, пестливі слова?!
Тримай кріпко кріс в своїй
жмені,
А вернеш, то буду твоя!“

Б. Л.

СПІВАНКИ

Попід гору стежечка,
Попід гору ліс,
Туди мої співанки.
Вітер ніс.

Гей, веселі співанки,
Пишний май,
Вилилися радіощі
Через край.

А вже туоу стежечку
Сніг придав,
А вже мої жалощі
Жаль приспав.

Деж ви, мої співанки?
Деж мій рай?
Вилилися жалощі
Через край.

Марійка Підгірянка.

Бо настане той час що в тобі,
краю мій,
Вже не знатимуть слова—неволя,
І у рідних степах, і по рідних хатах
Пануватиме щастя і доля.

Марія Загірна.

першого Міжнародного Конгресу Жінок ділових і професіоналісток, сказала їм: „Жінки мусять навести трохи порядку в тому хаосі, що чоловіки нароби́ли за останніх дві тисячі років“. Для багатьох діячок жіночого руху вже давно стало ясно, що без ушляхотюючого впливу жінки на чоловіка, людська культура і мораль були б у великій небезпеці.

В єдиному шан. авторка має рацію, а саме, коли каже, що ніодна партія (українська на еміграції) не подякує „Громадянки“ за те, як там ці партії схарактеризовано. Абсолютна правда. Не тільки що жодна партія не подякувала, а всі разом і по одній накидалися і накидаються на діячок ОУЖ, при чому кожна партія — абсолютно безпідставно, твердить, що ці діячки належать саме до іншої, ворожої партії.

Але треба сказати, що ті, хто взяв на себе організацію Об'єднання Українських Жінок на еміграції, не дбали про те, що скажуть про них ті чи інші партії, а навпаки, дбали про те, щоб українська еміграція як і ціла українська визвольна справа, мала б за що подякувати цим партіям.

На жаль, партійна розсвареність так розбиває громадську роботу, ріже культурні починання, нищить окремих видатних діячів, компромітує нас перед чужинним світом, — що за п'ять років еміграції нема за що так дуже нашим численним партіям дякувати.

Людмила Івченко.

**ВІТАЄМО НОВИЙ ВІДДІЛ
СUA В МИЛЛВИЛЛ, Н. ДЖ.,
ПРИ ГАГБІН РОВД І ГРАТУ-
ЛЮЄМО ЙОГО УПРАВІ ТА
ВСІМ ЧЛЕНКАМ.**

Головна Управа СUA.

МИЛЛВИЛ, Н. ДЖ.

Новий Відділ СUA

На засіданні ініціативного гуртка, для створення відділу СUA у Миллвилл, на Гагбін Ровд, було присутніх на залі 22 жінки. У склад президії увійшли пп. Марія Голуб і Надія Желехівська.

Збори відкрила п. Марія Голуб, зясовуючи потребу організації жінок, подаючи практично на прикладах ціль і потребу такої жіночої організації. Всі однодушно згодились на оснування відділу СUA. Приявні на залі мужчини і місцевий священик висловились дуже похвально про СUA, його працю й осяги, а п. Теодор Ковальський піддержав думку.

Пані Голуб відповіла, що статут СUA побудований на співпраці й згоді і не може нікому протиставитись, де йде про добро, правду й справедливість української нації. Приступлено до впису членок. Записалося 22 членки.

Деякі жінки подали до відома, що приступлять пізніше до товариства.

Приступлено до вибору провду. Вибрані однодушно до Відділу: Марія Голуб, голова; Надія Желехівська, писарка; Н. Поступенко, касієрка; Анна Гандзюк, заступниця; Марія Патен і Анастазія Кунер, членки відділу. Контрольна Комісія: Глосьницька, Ковальська, Чопик. — Членську вкладку ухвалено по 10 ц. місячно, а на різні потреби улаштувати підприємства: На цьому збори закрито. — **М. Голуб**, президентка, **Н. Желехівська**, писарка.

ДІТРОЙТ, МИШ.

**Вісті з Тов. ім. Лесі Українки,
37 від. СUA — Презентація творів
нашої поетки**

Тихою ходою пробивається українське слово в перекладі на англійську мову, в широкі русло світової літератури. За Шевченковими, а потім Франковими творами в англійському перекладі, появилася оце наче весняний виступ, збірка поетичних творів Лесі Українки в перекладі англійською мовою Персивала Канді і оживає цікавого читача.

Книжка видана старанням Союзу Українок Америки, з нагоди срібного ювілею цієї організації, який припадає на біжучий рік і безперечно є одним з найбільш похвальних в досягненнях українського жіноцтва по цьому боці океану.

Товариство ім. Лесі Українки, 37 від. СUA в Дітройті, започаткував 28. вересня в локалі американського жіноцтва „Дітройт Вименс Сіті Клуб“, поширення цієї збірки творів нашої письменниці і поетки о-

фіціальною презентацією книжки на руки директора Головної Бібліотеки в Дітройті — п. Моргардта, а також на руки пані Локгарт, асистентки директора бібліотечної філії, що містить теж чужинський збір світової літератури.

У присутності представників американської преси й інших визначних американок, голова СUA п-ні Олена Лотоцька, довершила вручення літературної праці Лесі Українки американським любителям поетичного слова. У своїй обширній промові та огляді письменницької праці нашої поетки п-ні Лотоцька представила присутнім у виразному світлі душевну й поетичну велич Лесі Українки, завважаючи, що ця книжка це на разі тільки малий вклад української літератури, але може в майбутньому доповниться цілістю цінного Лесино слова в мові американській для добра і піднесення загального читача.

Живе поетичне слово Лесі Українки передала з повною драматичною силою у двох поемах Юлія М. Шустакевич, а саме „Мати Невільниця“ і по-англійськи „Поетик Коллінг“

Доня Стефанія Демрей відспівала з питомою їй м'яккістю в голосі до слів поетки „Горить моє серце“ Лопатинського, а потім розвіяла драматичний настрій ясною мелодією „Тенк Гад фор а Гарден“ Тереси ДеліРего. До соля п-ні Демрей аккомпаніював на пані п. Богдан Пюрко.

Представники бібліотечних інституцій, приймаючи твори незнані їм письменниці, дякували теплим словом, а п. Моргардт виявив певне зацікавлення не тільки нашою поеткою, але теж новою на овиді світу справою України, й тому, казав він, удвоє більш зацікавлений він є українською поезією і радий збагатити скарбницю американської бібліотеки літературними творами Лесі Українки.

По програмі подано легку перекуску і чай, причому велася загальна розмова гуртами і знайомлення американок з українками, яка лишила милу згадку для всіх.

Провідницею цілої церемонії була голова відділу п-ні Анастазія Вокер, яка в асисті заст. голови п-ні Марії Градовської доложила всіх старань до успішної презентації збірки поем Лесі Українки в американський світ.

Слід записати, що свідками церемонії, крім американських гостей, були представниці всіх місцевих відділів СUA, відпоручниці обох відділів Українського Золотого Хреста, які теж у свій час жертвували грошові датки на видання цієї книжки. Були теж членки Українського Центру з Дірборн, Миш., членки Українських Абсолвентів та інші визначні особи як: п-ні Анна Бичинська артистка-малюєрка з Анн Арбор, п-ні А. Т. Вахна дружина українського лікаря з Виндсор, п-ні Гелен Панчук дружина знаного в Дітройті адвоката Івана Пан-

чука. Припадково мали ми приємність вітати п. Валерію Гевлак аж з Винніпегу, і п. Едну Курлик з Форт Вилліам в Канаді. Не слід поминути, що були присутні теж п-ні Тгелма Джеймс, учителька народного мистецтва з Університету Вейн, а також директорка Міжнародного Інституту п-ні Алісія Сикелс.

Ціла цереманія виглядала імпозантно і творила особливий настрій. З цієї нагоди місцева преса, зокрема „Дітройт Нюс“, помістила прихильну згадку на своїх сторінках, завдяки п. Джанові айдичові, який обіцяє подати ширший огляд творів Лесі Українки в літературній сторінці „Дітройт Нюс“.

Сподіваємося, що відділи СUA по всіх наших осередках підуть за прикладом товариства ім. Лесі Українки в Дітройті і попрацюють відповідно та поширять так само цю збірку нашої поетки по різних американських освітніх установах, щоб чарівне слово Лесі Українки стало амбасадором волі України.

**Забава в товаристві ім. Лесі
Українки, 37 відділ СUA**

Вечором, 12. жовтня, в малій залі УНДому наш відділ влаштував забаву „бінго“. Це само собою „на бизнес“. Членки нашого відділу вміють добре орудувати іглюю і за літечко настарались такого, що ну! Різних вишивок. Пошівки, рушники, хусточки і хустки та інші гарні речі такі побажані кожною доброю господинею. Тому жіноцтво з околиці західного Дітройту густиенько позасідало біля чотирьох довгих столів до спокійної скупченої гри, якби незнатя якої важної події, в часі якої долітали крізь мікрофон лунки числа, які подавала голова відділу Анастазія Вокер. Для точної контролю гри асистувала їй Уляна Коваль. Що-хвилини Юльця Войтович то знову Марія Градовська абс Катерина Гевлак доносили гостям вигравані вишивки кожному гарно вишивані пошівки, кому вишивану хустку на зиму, іншим фартушки то знов гарне накриття на стіл.

Марія Керелюк і Шустакевич видавали білети на „екстра“ коштовні речі на які було окреме тягнення щасливого числа. До таких „екстра“ належали гарний зимовий коць, дадунок п-ва Марії і Володимира Жуків, два шанелеві накриття на ліжка, дарунки п-ні Градовської та д-ра і пані Д. Карлашів. Інші більш вартісні речі були: гуцульська касетка, українська лялька, пара естетично мальованих образів, розкішний вазон жовтих хрезантемів, що так манили око глядачок.

До 10.15 усе добро позникало з виставових столів, а учасниці забави розходились додів з гарними виграними речами. Молодий Липка загорнув кілька гарних речей і певно все подарує своїй дівчині. А один лисий добродій виграв фартушок, тепер буде жінці мити начиння.

На забаву явилися дві пані (новоприбулі), що прийшли подивитись на незнане їм „бінго“, що це за таке чудо, що так прийнялось між нашим жіноцтвом, але пождіть, як вони у своїх гуртках почнуть „бінгати“! Ці дві пані — це п-ні Марія Козак, дружина артиста-ма-

ляря Едварда Козака зі своєю сестрою. На жаль, обі учасниці не мали щастя у грі. Та зате п-і Козак дарувала для нашого відділу на майбутню забаву дві збірки малюнків Святослава Гординського в передруку. Одна збірка містить вісімнадцять картин різних українських артистів малярів, друга — це три українські різьбарі — Крук, Павлось і Мухин. Наш відділ оціє дорогою сердечно дякує п-і Козак за такий дарунок і безперечно використає його в майбутньому.

Забава увінчалася матеріальним успіхом і заповнила нашу касу, за що належиться подяка доброму жіноцтву західної сторони Дітройту. Наша касієрка Олександра Небоженко всеньку ніч не спала, тільки гроші лічила.

ПІТСБУРГ, ПА.

3 27 відділу СUA.

Осінній та зимовий сезон 27 від. СUA в Питсбургу заповідається як найкраще. Ми відсвяткували два ювілеї, 25-річчя СUA і 22-ліття праці на терені Питсбурщини. Вечір пройшов гарно і було багато учасників.

Зібрані засіли навколо прибраного стола „чим хата багата“ Були промови місцевого пароха української католицької церкви о. Киндія, пань Малевич і Хоптяк та д-ра Пеленського й інших. Усі промовці підкресливали великі завдання української жінки в майбутньому.

Ми дістали кілька нових членок і збагатили дещо нашу касу на кількох товариських сходинах.

**ГОСТИНА ГОЛОВИ СUA
В ДІТРОЙТІ**

Дня 29. вересня Філія Союзу Українок в Дітройті, Миш., привітала голову СUA, п. Олену Лотоцьку, на прийнятті в Українській Хаті при Грейлінг авені. На це Союзове свято прийшло багато членок з усіх відділів СUA в Дітройті.

Голова Філії п. Ясінська представила зібраним п. Лотоцьку, яка сказала довшу промову, зясувала 25-літню працю СUA.

Потім п. д-р Софія Парфанович теж сказала довшу промову.

Опісля промовив ще гр.-кат. парох Гемтренку о. Шмондюк. Дальше п. Ясінська представила всіх урядничок усіх відділів СUA Дітройту.

Після того подали каву й тісточки, при чім ішла гутірка до пізньої ночі.

Дня 30. вересня 23 від. СUA в Дітройті уладив „овочевий баль“, на який прийшло багато гостей.

П. Козаченко впровадила на залю голову СUA, п. Олену Лотоцьку і п. д-р С. Парфанович, яких зібрані привітали гримками оплесками. На сцені п. Ясінська припняла їм квітки. Пані Лотоцька і п. д-р Парфанович сказали короткі промови.

Ми союзнянки дуже раділи що п. Лотоцька до нас завітала, бо нас піддержала на дусі до дальшої праці. Дай Боже їй здоров'я щоб знов могла колити до нас прихити й заохотити до щирої громадської праці.

П. Лотоцька гостила у нашої доброї союзнянки п. Козаченко.

Марія Черіба

HELEN MURAL, Junior Vice-President UNWLA, Contributing Editor, OUR LIFE

LISTOPADOVE SVIATO

With more significance than ever before, Ukrainians throughout all of the world will again meet in their communities during the month of November to commemorate the anniversary of the First of November, "Listopadove Sviato" or the Ukrainian Fourth of July.

Thirty-two years have gone by since the proclamation of an independent Ukraine and the establishment of Western Ukrainian Republic with the ancient city of Lviv designated as the capital. It was on November 1, 1918, that the Ukrainian "Sichovi Striltsi" under the command of Colonel Dmytro Vitovsky occupied the city of Lviv. After almost 600 years of subjugation, the people of West Ukraine were free. The gold and blue banner was hoisted by young Sichovik Pankivsky while the bells of Saint Yuri's Cathedral triumphantly rang out the glorious news of the newly won freedom. Truly it was a memorable day for all those people who for the first time saw the Ukrainian banner waving from its rightful place.

However, this glorious period was quite brief for the Western Ukrainians. President Wilson's Fourteen Points emphasized "the self-determination of peoples," but the Poles were permitted to overrun West Ukraine and incor-

porate it into the newly established Polish state. Once again, Western Ukrainians fell under foreign domination.

Year after year, Ukrainians celebrate this glorious short lived period of independence. Each year they become more determined that just as the Spirit of 1776 brought the United States its independence, so will the spirit of November 1st, 1918, return and bring the Ukrainians a lasting freedom.

There will be no firecrackers or huge firework demonstrations at our programs for "Listopadove Sviato." Instead, we will meet to bow our own heads silently, and yet raise them high to salute those who freely gave their lives so that their kinsmen may live, but truly as free men.

Therefore, in commemorating "Listopadove Sviato," let us be united in our celebrations. Let us forget personal, religious and all other political strife and give one large demonstration in memory of that most outstanding November 1, 1918. With more courage, more hope and a good deal more determination, let us vow that from now on we will work together. We will be more tolerant of the other man's viewpoints. We all must do these things for we are striving towards the same goal. A free, an independent Ukraine.

Marusia Popovich.

LEAGUE PROBLEMS REVIEWED DURING BOARD MEETING

On October 8, the Executive Board of the UNWLA met at Headquarters in Philadelphia to discuss pertinent pre-convention problems confronting the League. For evaluation on the agenda were the most pressing needs of the League and the suggestions for changes which should be presented to the Convention November 11, 12, 1950.

The advantages of purchasing a house for the League's central offices, club rooms, etc. received attention. Discussion followed and it was the consensus of opinion that the League has grown to such a great extent in the past twenty-five years that it needs its own house and likewise demands the attention of at least one full time executive who of necessity must be remunerated for her services.

Much deliberation also center-

ed on the proposal to assess per member for Headquarters' dues rather than per branch as has been the practice since the League's inception.

During the past two years the suggestion periodically has been given to change "Our Life" from a newspaper form to a journal style in-as-much as in the strict definition "Our Life" is not a newspaper. The board agreed that if the cost of printing would not increase too much with this change, "Our Life" would not only be greatly improved in appearance, but would also gain in increased subscriptions.

The emphatic proposition was made and discussed to request all branches of the League to make all contributions to the various worthy causes supported by our League through Headquarters. Due acknowledgement would be

UNWLA PRESIDENT VISITS BRANCHES IN MIDWEST

Last month Mrs. Helen Lototsky, President of the UNWLA made a tour of SUA branches in Cleveland, Detroit and Chicago. Her first stop was in Cleveland where she was the main speaker at the Twenty-Fifth Anniversary Banquet sponsored by Cleveland Branches 14, 30, 25 and 60. In her speech, Mrs. Lototsky compared the twenty-fifth anniversary of Soyuz-Ukrainok to the wedding of a girl. "After marriage many changes come about in her life. And so it is with the League after twenty-five years of existence."

During the mass meeting held in Cleveland with members of all the branches, Mrs. Lototsky broached the subject of closer cooperation between Soyuz Ukrainok branches and the new immigrants. She advised that each of us have our views and that we should not fail to utilize the education and experience which these immigrants bring to our groups. She spoke also of the problem of inducing young people to join our league and of the responsibility that the UNWLA has to the World Federation of Ukrainian Women's Organizations. These and many other problems confronting the local branches were discussed and clarified through the experienced hand of Mrs. Lototsky.

From Cleveland Mrs. Lototsky journeyed to Detroit where she was given the opportunity to meet with all SUA branches. It was in Detroit that the President of the League reviewed Lesya Ukrainka's publication "The Spirit of Flame" at the Women's City Club. This book-review was under the direction of Branch 37.

On October 4, 1950 Mrs. Lototsky was the guest of honor at a tea given by Jr. League Branches 58 and 61 at the National Temple in Detroit. This tea gave the members of these branches the opportunity to get better ac-

given each branch for each donation. Accurate up-to-date records would through this system be available on all gifts made by SUA branches. Prestige now lost through many small donations which escape attention could be established by combined sizeable donations in the name of the UNWLA.

Changing the convention month from November to May was also discussed. It is very difficult for Headquarters to prepare for the Convention during the summer months when member branches do not meet.

The executive board agreed that all of these proposals warranted the attention and directives of the Convention convening November 11, 12, 1950 in Philadelphia at the Warwick Hotel.

quainted with Mrs. Lototsky. Various Jr. League problems were discussed. The tea proved most enjoyable and gave the Junior League the "boost in the arm" it needed.

In Chicago Mrs. Lototsky stressed to all members of Soyuz Ukrainok the necessity of full cooperation and the elimination of "silent" membership in the League. Her speech in English to the Jr. League was inspirational, giving many ideas on how to build up the Jr. League.

This tour made by the head of the Ukrainian National Women's League involved many miles of travel and many hours of formal speeches and informal discussions. Many problems were solved and many friends were made for the League through the efforts of our President.

DO YOU KNOW THAT

The UNWLA at present has a membership of 3,500.

Each corner of the triangular official sterling silver pin of the UNWLA has a meaning: Honesty, Patriotism, Support.

Headquarters sends out an average of 270 letters per month.

Any qualified member of Soyuz Ukrainok is eligible to receive a \$100.00 scholarship in the fields of medicine, journalism or music.

A new SUA branch has been organized in Milledale, N. J., making a total of 56 branches.

NEW OFFICERS ELECTED IN CHICAGO AND DETROIT

The new President of Branch 56 in Chicago is Mrs. Anna Zelisko, while Miss Helen Brudny has accepted the position of Vice-President. Treasurer is Stephany Brudny and the new Secretary is Irene Magdziak.

Olena Teliha, Branch 58 of Detroit, elected the following new officers: Ann Sedorak, President; Helen Sedorak, Vice-President; Vera Boreiko, Secretary; Elsie Slupecki; and Marie Slupecki, Historian.

ATTENTION ALL BRANCHES

It has come to the attention of Headquarters that in many cases where branches have not notified the League of changes in officers and for other reasons, the wrong individuals are receiving official UNWL missives. The request is therefore made that these individuals who are receiving communications intended for officers please forward these letters to the proper individuals or else notify Headquarters immediately as to the correct name and address for contact in the branch.

ПРО КОЖНУ НАГОДИ ЖЕРТ-
ВИТЕ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

PHILADELPHIA, PA.

Junior League Branch 52 of
UNWLA reports

The big step was taken by three more of our members, namely: Adelaide Kulchucky to Andrew Petruncio; Maria Bakaj to Theodore Swystun, Jr.; and Alice Wasylenko to John Baron. Good luck and success.

The embroidered Ukrainian doll which was given to the Philadelphia Federation of Women's Clubs will be raffled off and all proceeds will be forwarded to help children suffering or afflicted with cerebral palsy.

Annual banquet was held in October and the 1950 officers were honored with gifts of appreciation for their efforts. Officers for 1951 were introduced. They are: Ann Kean, Pres., Mary Hnyda, Vice-Pres., Stella Kiriloff, Rec. Sec'y, Olga Liso, Cor. Sec'y, Estelle Brendzey, Treas., Jean Konyk, Ass't Treas., Sunshine Committee — Helen Potts and Marian Krupa.

At present members are kept busy making toys for children, which will be displayed at Gimbel's Store with those of other clubs. At Christmas they will be donated to various children's institutions.

Several members were taking an active part in preparation for the UNWLA's Convention held on November 11 and 12, at Hotel Warwick in Philadelphia.

In conjunction with the Ukrainian Catholic Youth League's Convention held during October 27, 28 and 29 in Philadelphia, embroidered, wooden, ceramic articles and dolls from the Ukrainian National Women's League Folk Art collection were exhibited in one of Gimbel Brothers store windows.

SYMPATHY

Members of Jr. League Branch 60 of Cleveland extend heartfelt sympathy to the former Irene Malahowsky on the tragic death of her husband, Frank Canizaro, Jr., in an automobile accident the day after their wedding. Married on October 7, 1950, they were enroute to Washington, D. C., when another car collided into theirs near New Castle, Pa. Mrs. Canizaro was severely injured. Wishes for her speedy and complete recovery at Jamieson Hospital in New Castle, Pa., are expressed by all her friends.

Irene Malahowsky Canizaro is a charter member and former officer of Branch 60. Her mother, Mrs. Mary Malahowsky, is a member of Branch 30.

ATTENTION

Jr. League branches and member branches are urged to send in news pertaining to group activities. Articles on general Ukrainian events are also solicited. All items must be sent to the Editor on or before the 10th of each month.

Editor's address:

Miss Helen Mural
2330 Denison Avenue
Cleveland 9, Ohio

„НА ПОЛІ КРОВИ“

Драматична Поема Лесі Українки.

Сценічний твір Лесі Українки, виведений на сцені Українським Театром під мистецьким проводом Володимира Блавацького з нагоди Конвенції США, належить до перлин української драматургії. Акція цієї драматичної поеми змальовує трагічну постать Юди після його зради і по смерті на хресті Ісуса. За 30 срібняків, отриманих за видачу свого Учителя, Юда купує шматок поля, та сумління не дає йому спокою.

Ціле його розмова з прочанином, яку чуємо на сцені, це безупинне намагання Юди виправдати свій страшний вчинок. Він обвинувачує Ісуса у тому, що спричинив трагедію і руїну життя його, Юди.

Жермуючись виключно бажанням земської розкоші і багатства, Юда не в силі був зрозуміти небесної, одухотвореної науки Спасителя. То ж не диво, що навіть байдужий до науки Христа прочанин з огидою відступає від Юди, проклинаючи його. Найстрашнішим ударом для Юди є вістка про Воскресення Христове, яку йому приносять три мироносиці. Йому ввижається Христос, він чує слова Ісуса, слова прощення... Цього не витримує Юда. Він зриває із себе шнур, щоб покінчити з життям.

У світовій літературі багато поетів і письменників змальовували постать Юди, та мало хто зумів змалювати його на сцені з такою плястикою, з таким потрясаючим трагізмом, як це зробила наша велика Леся Українка. Хто раз бачив ту поему в театрі, той не може її забути. Роля Юди в „На полі крові“ Лесі Українки є одною з найсильніших креацій, які створив артист Володимир Блавацький. В ролі Прочанина виступив Я. Пінот-Рудакевич, а три мироносиці грали: М. Степова (Марія Магдалина), В. Левицька (Соломія) і Е. Дичківна (Сузанна).

ІРИНА КЛЕН

До Канади приїхала з Європи Ірина Клен, дочка поета Юрія Клена, яка покінчила в Німеччині фільмово-театральні студії.

В Канаді вона приготується до дальшої праці для екрану.

МАЄ 104 РОКИ, ЩЕ ПРАЦЮЄ

Марія ван дер Богерт, стара імгрантка, родом голяндка, має 104 роки. Вона живе з родиною в Белфорд, Н. Дж., яка уладила минулого тижня прийняття з нагоди її 104-тих роковин народження.

Родина каже, що вона дальше працює кожного дня і дуже любить товариство й розмову на біжучі теми.

ПОМЕРЛА ПОЕТКА МИЛЕЙ

В Австерлиц, Н. Й., померла, проживши 58 років, Една Ст. Винсент Милей, славна поетка.

Вона жила на провінції з прибутків за свої твори з молодших літ. Рахують, що вона одержувала річно коло \$300.000.

SPIRIT
of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF

LESYA UKRAINKA

Translated by Percival Cundy

Foreword by Clarence A. Manning

КУПУЙТЕ!

Вже є у продажі

КУПУЙТЕ!

ВИБРАНІ ТВОРИ

ЛЕСІ УКРАЇНКИ

в перекладі англійською мовою літератора д-ра Персивала Канді, з переднім словом д-ра Кларена Маннинга, професора Колумбійського Університету в Нью Йорку.

Сторін 320 — в гарній оправі, з обкладинкою артиста Святослава Гординського.

Ціна \$5.00 з пересилкою

Видав і продає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

UKRAINIAN WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA

866 N. 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

Кожне українське товариство, кожна українська сім'я або окремі особи повинні мати цю дуже вартісну і гарну книжку, якої ще не було в іншій мові крім української.

Купіть примірник

SPIRIT OF FLAME

для бібліотеки і для школи у Вашім місті чи містечку, посилаючи якнайскорше замовлення до ЦЕНТРАЛІ США.

Phone: POPlar 5190

EMIL KULCHUCKY

NOTARY PUBLIC

REAL ESTATE INSURANCE

2231 Fairmount Ave.

PHILADELPHIA 30, PA.

МИХАЙЛО Ф. НАСЕВИЧ

Перший Український
ПОГРЕБНИК

на Філадельфію й околицю

MICHAEL F. NASEVICH

N.E. Cor. Franklin & Brown
PHILADELPHIA, PA.

Tel. MARKET 1320

Обслуга в день і ночі